

свою діяльність не тільки с професійною, но і с економічною стороною, знати економічні закони.

Изложенные проблемы определяют возможные пути усовершенствования медицинского образования, повышения качества подготовки специалистов. Для этого необходимы: выработка у студентов мотиваций к самостоятельному обучению, решению практических задач диагностики и лечения, формирование у студентов системного мышления на основе строгой междисциплинарной преемственности преподавания, профессионализм преподавателя, личный пример преподавателя преданности профессии, как образец для подражания, целенаправленная ориентация будущих специалистов, обеспеченность техническими средствами и методическими материалами, знание клинико-экономических особенностей.

М.М. Чикалова,
chmn@ukr.net

Сумський факультет менеджменту і бізнесу Київського університету
культури, м. Суми

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ТА СУЧАСНІ ПРІОРИТЕТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Незаперечний факт необхідності модернізації системи вищої освіти України, адаптування її до загальноєвропейського освітнього простору відчують уже давно всі: і ті, хто безпосередньо причетні до навчального процесу, і ті, хто несуть відповідальність за керування вищими навчальними закладами.

Проблема підготовки кваліфікованих та конкурентноспроможних фахівців світового рівня визначає ті зусилля, які докладають вищі навчальні заклади України для організації навчання в рамках Болонського процесу.

Перш за все, необхідно забезпечити гнучкість навчального процесу й при цьому максимально зберегти найкращі традиції та здобутки вищої школи України. Студенти матимуть змогу самостійно та свідомо планувати свій навчальний процес, більш відповідально ставитися до навчання та отримання наукових знань.

Останнім часом збільшується кількість нових спеціальностей у вищих навчальних закладах України.

Важливою складовою вітчизняної системи освіти стала підготовка фахівців для сфери туризму, адже Україна багата туристськими можливостями, має величезний природний та культурний потенціал.

Концептуальні ідеї щодо змісту та організації професійної підготовки майбутніх фахівців для сфери туризму базуються на положеннях Конституції України, державних документах. Різні аспекти безперервної освіти висвітлено в працях В.П. Андрущенко, І.А. Зязюна, В.Г. Кременя, І.В. Зоріна, В.О. Квартальнова, концепції розбудови освіти на основі гуманізації та індивідуалізації навчання знаходимо в працях Ю. Бабанського, С. Гончаренка, О. Леонтєва, теорію і практику формування фахівця як особистості і як професіонала подано в дослідженнях С. Кожушко, О. Тарнопольського, про формування вмінь професійного спілкування дізнаємося з наукових розробок Ю. Долматовської, О. Мусницької та ін.

Разом з тим, результати здійсненого аналізу свідчать про відсутність в Україні фундаментальних теоретико-методологічних праць з проблем туристської освіти відповідно до Болонського процесу, сучасних світових освітніх тенденцій та національних інтересів.

Важливу роль в розвитку міжнародного туризму відіграє знання культурних цінностей своєї країни, оскільки саме цей фактор найчастіше стає причиною провалу міжнародних проектів.

Проблемою підготовки майбутніх менеджерів, у тому числі й в контексті Болонської декларації, є й здатність до взаємодії особистості студента з соціальним оточенням.

Невід'ємним аспектом підготовки фахівців міжнародного туризму є комунікативні уміння, навички володіння професійною термінологією та здатність спілкування іноземною мовою.

Результати експериментального дослідження підтвердили ефективність розробленої на основі обґрунтованих педагогічних умов методики формування готовності до професійного іншомовного спілкування сучасних студентів. Внаслідок формувального етапу експерименту у студентів в експериментальних групах, на відміну від контрольних, відбулися статистично значущі зміни в рівнях сформованості готовності до професійного іншомовного спілкування: творчого (високого) рівня досягли 25 % студентів; з 28 % до 11 % зменшилась кількість осіб з емпіричним (низьким) рівнем знань з іноземної мови.

З метою подальшого розвитку нових спеціальностей та формування професійних якостей фахівців потрібно акцентувати увагу на такі питання:

- вивчення й узагальнення зарубіжного досвіду підготовки майбутніх фахівців в сфері туризму,

- більш активне застосування сучасних інформаційних технологій у системі вищої освіти України в цілому та в організації зв'язку «студент-підприємство», зокрема.

Підсумовуючи викладене, можна відзначити, що Болонський процес не є винятковою й сповна обов'язковою моделлю інтеграції вітчизняної системи освіти в європейську, оскільки специфіка особливостей національної освіти повинна превалювати з метою запобігання для України не прогнозованих негативних наслідків.

Отже, освітяни й вчені повинні подбати про справді інноваційний розвиток національної системи освіти, виходячи передусім із власного історичного досвіду, власних потреб людини і нашої країни.

Ю.В. Ліцман, канд. пед. наук,
Л.І. Марченко, канд. техн. наук, доцент,
Т.В. Диченко

Сумський державний університет, м. Суми

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

Протягом двох років викладання хімічних дисциплін, що вивчаються на першому курсі студентами інженерного факультету, відбувається за кредитно-модульною системою. Порівняння вказаної системи з традиційною системою викладання хімії дозволило визначити основні напрями методичної роботи викладачів кафедри загальної хімії щодо впровадження КМС у навчальний процес. До таких напрямів відносимо: аналіз науково-методичної літератури і нормативної документації; переструктурування змісту навчального матеріалу; перерозподіл кількості годин, призначених на різні види занять; відбір та розробку методичних вказівок щодо проведення різних видів аудиторних занять та СРС; відбір і розробка завдань для поточного, модульного та підсумкового контролю; оптимізація та забезпечення об'єктивності оцінювання навчальних досягнень студентів. Результатом роботи щодо переструктурування змісту навчального матеріалу та перерозподілу кількості годин, призначених на різні види занять стала розробка нових робочих програм з хімічних дисциплін та регламентів до них.

Також зауважимо, що значна частина першокурсників, які вивчають хімію, характеризується низьким рівнем сформованості базових знань з хімії та практичних навичок, відсутністю стійкої мотивації до вивчення хімії, низьким рівнем сформованості навичок самостійної роботи, крім того, першокурсники не мають досвіду навчання за КМС.